

Academi Golau Glas Cymraeg yn y Gweithle Grwp A

Tiwtor: Siw Hart-Lewis

s.hartlewis@uwtsd.ac.uk

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

RHAGOR
iaith

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Gwers 6-7 Ymestyn *Extending*

Dydd Llun, Tachwedd 6ed
Dydd Mawrth, Tachwedd 7fed

Nod y wers:
Adolygu Rhagenwau:
Defnyddio'r eirfa newydd mewn brawddegau.

Revise: Pronouns
Form sentences using the new vocabulary.

Geirfa:

Beth ydy'r geiriau yma yn Gymraeg?

custody

crime

arrest

witness

collision

trais

victim

the public

injury

puishment

law

uniform

Geirfa A

arestio
to arrest

cosb
punishment

dalfa
custody

iwniform
uniform

dioddefwr
victim

trosedd
crime

tyst
witness

y cyhoedd
the public

trais
violence

gwrthdrawiad
collision

cyfraith
law

anaf
injury

Geirfa A:
Saesneg

to arrest

punishment

custody

uniform

victim

crime

witness

the public

violence

collision

law

injury

Geirfa A: Cymraeg

arestio

cosb

dalfa

dioddefwr

iwnifform

tyst

trosedd

y cyhoedd

trais

gwrthdrawiad

cyfraith

anaf

Pa air sydd ar goll yn y brawddegau yma:

1. Roedd _____ rhwng car a beic modur ar yr M4 neithiwr.
2. Mae'r heddlu wedi gofyn i aelodau'r _____ am helpu.
3. Chafodd neb anaf yn y ddamwain.
4. Mae dyn 19oed yn y _____ yn Abertawe.
5. Mae'r _____mewn cyflwr difrifol (serious condition) yn yr ysbyty.
6. Mae Heddlu Gwent wedi _____menyw 30 oed am ddwyn yr arian.
7. Dywedodd _____ei fod wedi gweld dyn yn rhedeg i ffwrdd.
8. Mae yn erbyn (*against*) y _____i yfed a gyrru.

Pa air sydd ar goll yn y brawddegau yma:

- Roedd gwrthdrawiad rhwng car a beic modur ar yr M4 neithiwr.
- Mae'r heddlu wedi gofyn l aelodau'r cyhoedd am helpu.
- Chafodd neb anaf yn y ddamwain.
- Mae dyn 19oed yn y ddalfa yn Abertawe.
- Mae'r dioddefwr mewn cyflwr difrifol (serious condition) yn yr ysbyty.
- Mae Heddlu Gwent wedi arestio menyw 30 oed am ddwyn yr arian.
- Dywedodd tyst ei fod wedi gweld dyn yn rhedeg i ffwrdd.
- Mae yn erbyn y gyfraith i yfed a gyrru.

Senario: Gwrthdrawiad

Mae gwrthdrawiad traffig wedi bod. Rydych chi eisiau gwybod beth ddigwyddodd. Paratowch gwestiynau addas gallech chi ofyn i'r ddioddefwyr a'r tystion.

There has been a road traffic collision. Think of questions you could ask those involved in the collision and witnesses.

Ystyriwch y pwyntiau yma:

Ble ddigwyddodd y gwrthdrawiad?

Pa gerbydau? / What vehicles were involved? How many?

Faint o'r gloch? / What time?

Beth ddigwyddodd.

Geiriau cwestiwn

Question words

Sawl un?

Pa?

Faint?

Pwy?

Beth?

Ble?

Pam?

Pryd?

Sut?

Gwers 6-7

Enwau benywaidd a gwrywaidd y/yr/'r

Dydd Llun, Tachwedd 6ed
Dydd Mawrth, Tachwedd 7fed

Dewiswch y / yr / 'r

1. Roedd plant yn cerdded i dref bob bore Sadwrn.
2. Roedd tŷ yng Nghaerdydd yn llawer rhy ddrud.
3. Roedd Heddlu eisiau siarad â dyn yn y parc.
4. Cytunodd tyst i aros yn orsaf tan chwech o'r gloch.
5. Wyt ti'n hoffi gwylio teledu a gwrando ar radio?

Dewiswch y / yr / 'r

1. Rydw i eisiau dringo Wyddfa.
2. Mae hi'n hoff iawn o dymor hydref.
3. Roedd rhaid i mi weithio drwy Haf eleni.
4. Dywedwch wrth y prif gwnstabl am gysylltu â nhw ar unwaith.
5. Mae neuadd newydd gyferbyn â pwll nofio

Treiglo ar ôl y Fannod

Ydych chi'n cofio'r rheol?

Y Fannod + enw

y + enw benywaidd unigol = treiglad meddal (y **f**erch)

y + enwau gwrywaidd a lluosog = dim treiglad (y **m**erched)

y + ll / rh = dim treiglad

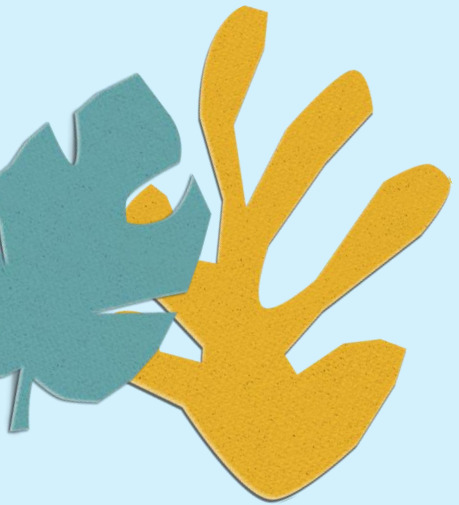
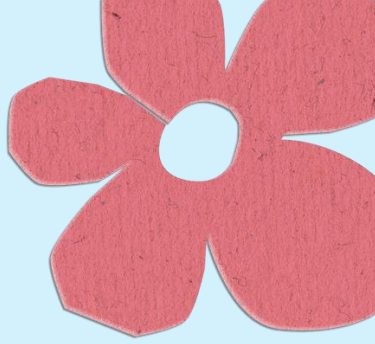
Gwrywaidd? Benywaidd?

Gweithgaredd cyfieithu

Ar y sleidiau nesaf penderfynwch ydy'r enw (noun) yn wrywaidd neu'n fenywaidd, yna rhwch y / yr / 'r o'i flaen. Cofiwch dreiglo'n gywir.

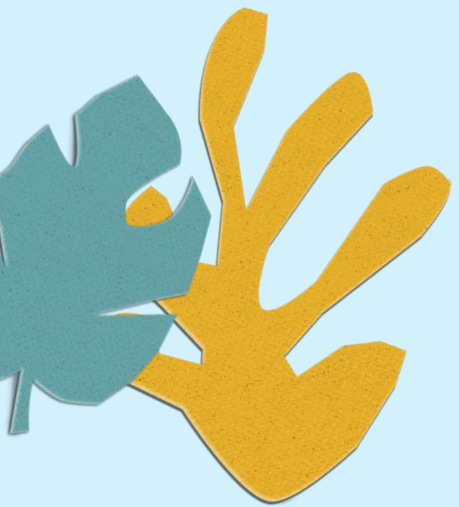
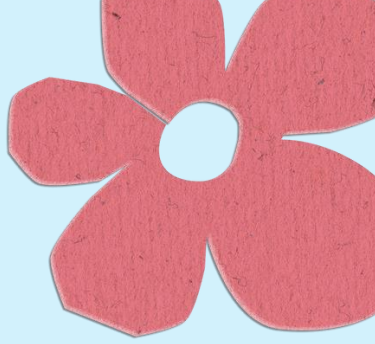
the work

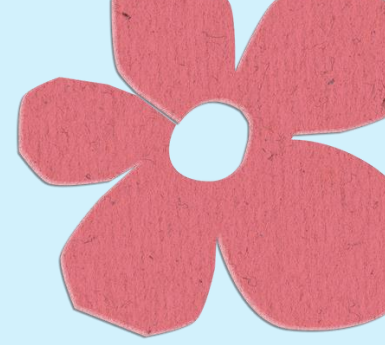
y gwaith

the task

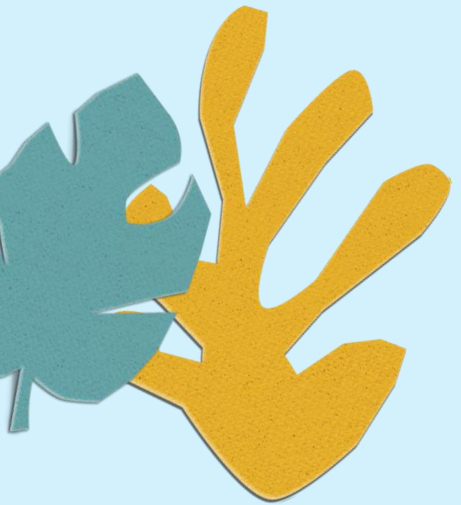
y dasg

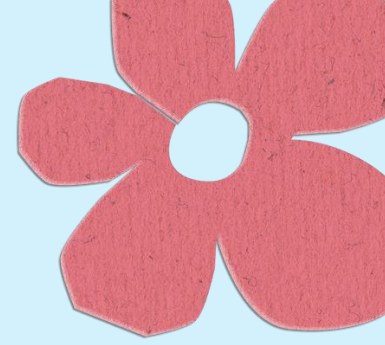

the activity

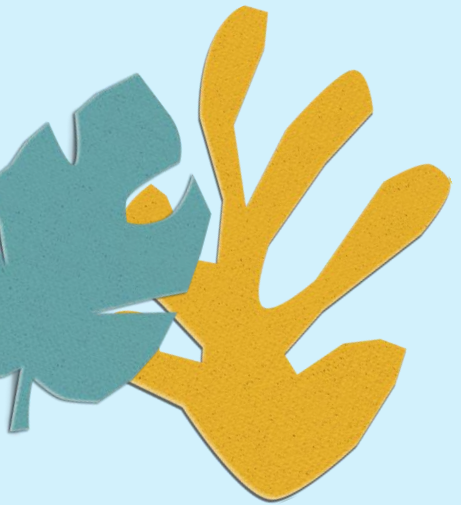
y gweithgaredd

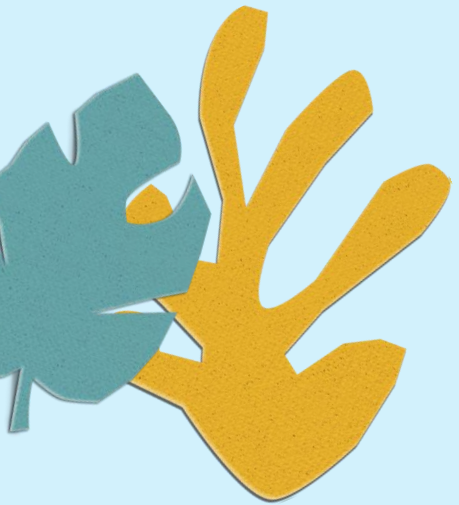
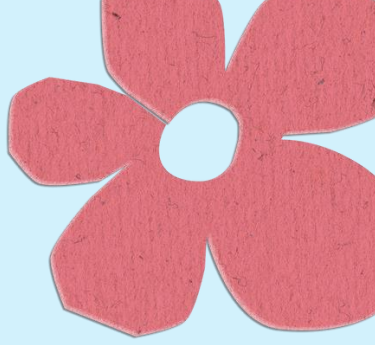
the worksheet

y daflen waitth

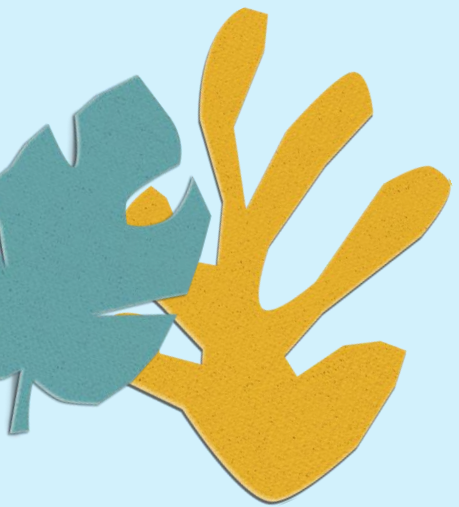
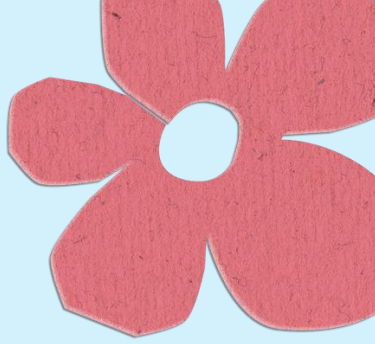
the witness

y tyst

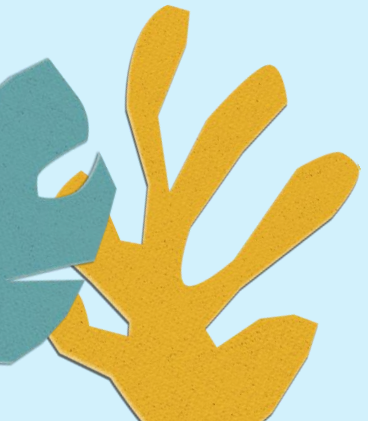
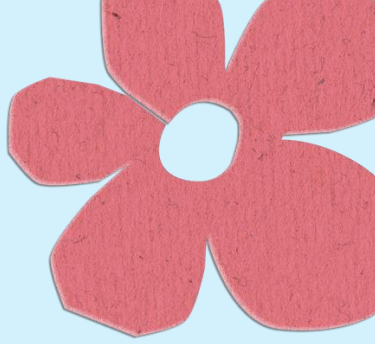
the chair

y gadair

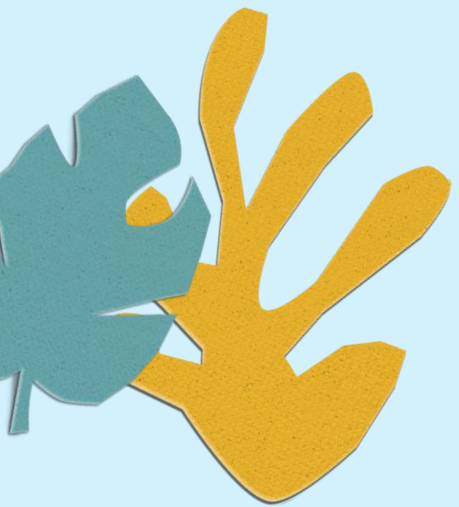
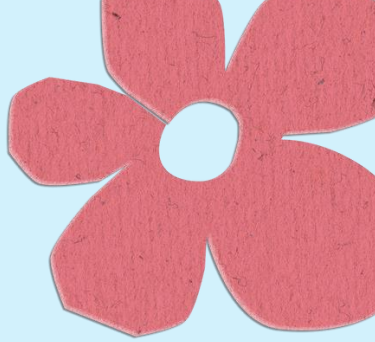
the police

yr heddlu

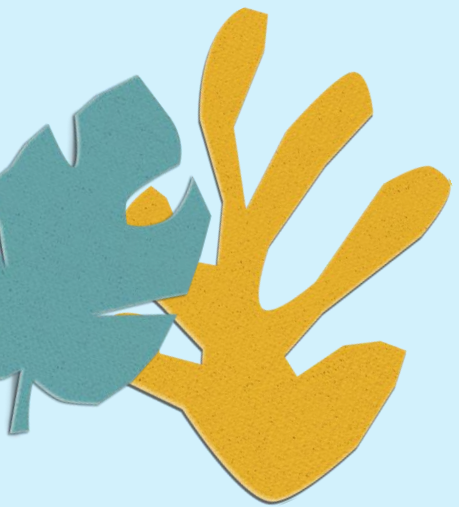
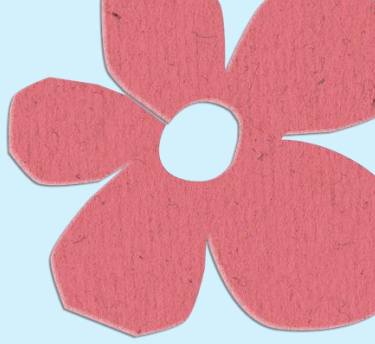
the tasks

y tasgau

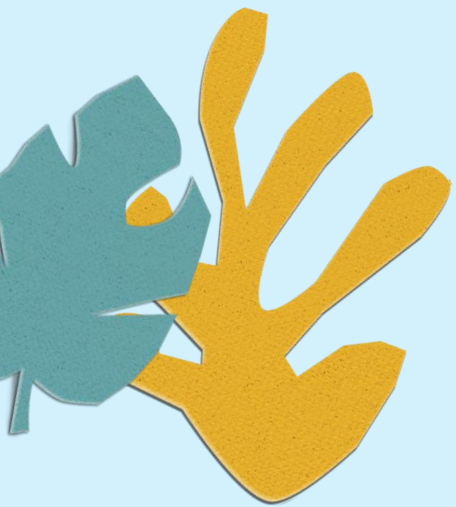
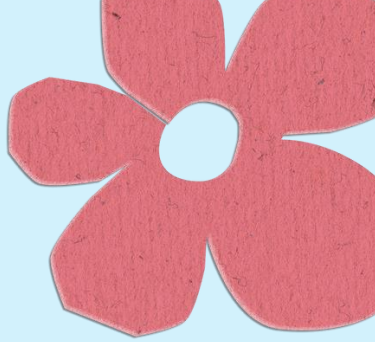
the victim

y diodddefwr

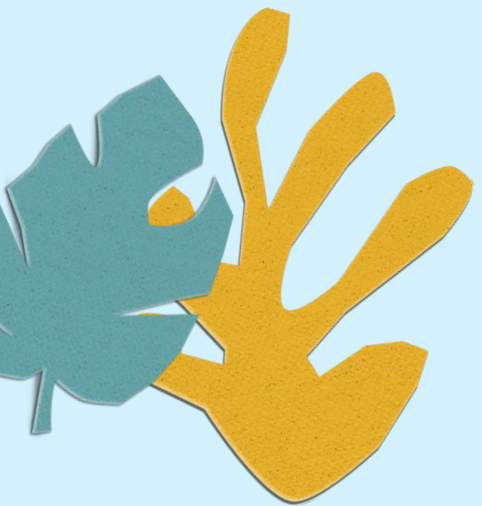
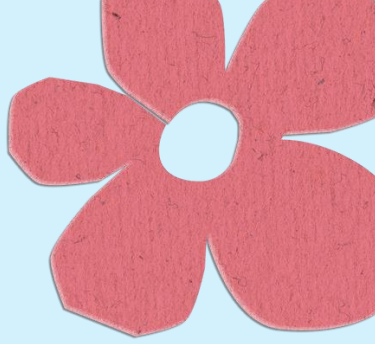
the game

y gêm

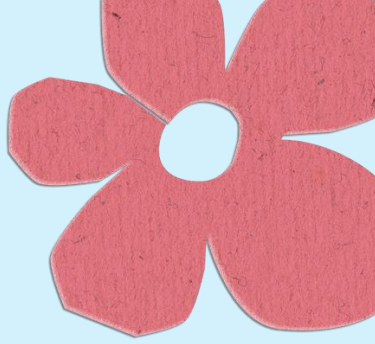

the hand

y llaw

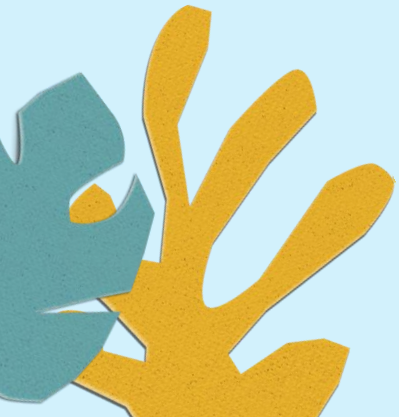

Eich tro chi.

Meddyliwch am yr offer rydych chi'n defnyddio bob dydd. Gwnewch restr a rhowch 'y/yr/'r o flaen y gair. Beth am ychwanegu ansoddair hefyd er mwyn ymestyn.

e.e. cadair – y gadair – y gadair goch

y + enw benywaidd unigol

Treigladdau ar ôl 'y' :

y **g**adair

y **b**rifathrawes

y **d**aith

y **w**ers

y **f**reuddwyd

y **dd**awns

y **f**am

OND: X **ll** / **rh**

y llygoden **f**awr

y rhaglen **d**eledu

Defnyddio 'y' / 'r' = *the*

y + enw gwrywaidd

DIM treigladdau

y cwrs

y papur

y trê

y gliniadur

y bwyd

y drws

y llyfr

y mwydyn

y rhedwr

y + enw lluosog

DIM treigladdau = DIM CENEDL/ *GENDER*

y cadeiriau

y pensiliau

y teithiau

y gwersi

y bwydydd

y dogfennau

y llygod

y merched

y rhaglenni

Mr

Dim treigladd ar ôl 'y':

y bachgen
y coleg
y drws

Dim treigladd ar ôl y gair:

y bachgen da
y coleg mawr
y drws melyn

Rhifau Mr + y gair:

dau + TM
tri + TLI
pedwar + x

Mr neu Mrs?

Mrs

Treigladd meddal ar ôl 'y':

y ferch
y ddesg
y gath

Ond x 'll/rh' – y rhaglen

Treigladd meddal ar ôl y gair:

y ferch dda
y ddesg frown
y gath fach
y rhaglen deledu

Rhifau Mrs + y gair:

dwy + TM
tair + X
pedair + X